

Rihmasto

Luostarikorttelin monta historiaa

18.3.2011–15.1.2012

Oheisohjelma

RIHMASTO

Luostarikorttelin monta historiaa

Aboa Vetus & Ars Novan kulttuurihistoriallinen näyttely avaa Turun historian aikakerroksia. Näyttely kertoo menneisyyden asukkaiden elämästä vanhan Turun sydämessä keskiajan jälkeiseltä ajalta aina 1900-luvun alkuun saakka. Rihmasto keskittyy Luostarikortteliin – yhteen Turun paloa edeltäneeseen kaupunginosaan – jonka alueella museo nykyään sijaitsee.

Alkuperäislähteitä tutkimalla Luostarikorttelista ja sen asukkaista löydetään paljon uutta tietoa. Rihmasto nostaa menneisyyden yksilöt ja yhteisöt takaisin näyttämölle ja antaa historialle kasvot. Millaista oli esimerkiksi turkulaisen kauppalaivan kapteenin, varakkaan ruukin patruunan, kirjanpainajan tai peruukintekijän elämä Luostarikorttelissa? Elämäntarinat kytkeytyvät laajempaan kulttuurihistoriallisiin näkökulmiin.

Rihmasto tutustuttaa Turun kaupunkikuvan ja rakennusten historiaan. Tutkimusaineistosta on kerätty tietoa Luostarikorttelin rakenteesta ja rakennuksista eri vuosisadoilta. Pienoismallit, vanhat kartat ja maisemakuvat antavat näyttelykävijälle kuvan siitä, miltä kaupunki on eri aikoina näyttänyt.

Olemme poimineet Rihmaston oheisohjelmaan teemoja ja herkullisia yksityiskohtia näyttelystä. Kuten itse Rihmastossakin, myös oheisohjelmassa tarinoiden kertominen elämäntarinapiirin kautta tai kokonaisuuksien hahmottaminen muun muassa pienoismalleja rakentamalla ovat tärkeällä sijalla. Tervetuloa osallistumaan!

OPASTETUT KIERROKSET

Keskiviikkoisin klo 18–19

Opastetut kierrokset antavat tietoa näyttelyn teemoista ja henkilöistä. Tunnin mittaiset opastukset sisältyvät museon pääsylipun hintaan.

25.5.	17.8.	9.11.
8.6.	31.8.	23.11.
22.6.	14.9.	7.12.
6.7.	28.9.	
20.7.	12.10.	Vuonna 2012
3.8.	26.10.	11.1.

TEEMAOPASTUKSET

Lauantaisin klo 13

Teemaopastukset luovat syventävän näkökulman Rihmaston käsittelemiin aiheisiin. Kahteen opastukseen liittyy kävelyretki. Oppaina toimivat Rihmaston näyttelytyöryhmän tutkijat.

Lauantai 4.6. **Auran kylpylaitos**
Arkkitehti **Panu Savolainen** kertoo museon alueella 1800-luvun lopulla sijainneen kylpylaitoksen toiminnasta ja rakennuksesta. Opastus sisältyy museon pääsylipun hintaan, kesto noin 1 h.

Lauantai 9.7. **Kävely Luostarikorttelin ympäri**
Millainen oli Luostarikortteli vuosisatoina ennen Turun paloa 1827? Kävely entisen Luostarikorttelin rajoja kulkien käy kuntoilusta ja antaa tietoa paloa edeltäneen kaupungin rakennuksista ja asukkaista. Osallistujat saavat kartan, johon on merkitty Luostarikorttelin alue 1800-luvun alussa. Oppaana tutkija **Elina Maines**.

Kierroksen hinta on 5 €. Osallistujilla on mahdollisuus ostaa museon pääsylippu 6 eurolla (norm. 8 €). Kesto noin 1,5 h. Lähtö Aboa Vetus & Ars Nova -museolta.

Lauantai 30.7. **Teemaopastus Rihmastossa ja kävelykierros Suurtorille**
Tutkija **Elina Maines** esittelee Rihmaston näyttelyn ja tutustuttaa sen jälkeen lyhyellä kävelykierroksella paikkoihin, joissa Rihmaston ihmiset ovat asuneet. Kävelyn reitti suuntautuu Aboa Vetus & Ars Nova -museolta Suurtorille. Kierroksen hinta on 8 €. Kesto noin 1,5 h.

Lauantai 15.10. **Auran kylpylaitos**
Arkkitehti **Panu Savolainen** kertoo museon alueella 1800-luvun lopulla sijainneen kylpylaitoksen toiminnasta ja rakennuksesta. Opastus sisältyy museon pääsylipun hintaan, kesto noin 1 h.

ARKISTOON!

Iltapäivä Turun maakunta-arkistossa
ja Aboa Vetus & Ars Novassa

Lauantaina 10.9. klo 13–16

Kuinka kauppalaivan kapteeni Claessonin kirkonpenkkikuitti löysi tiensä Rihmastoon? Iltapäivän aikana selviää, miten tiedot ja esineet päätyvät arkistoista näyttelyihin. Iltapäivän alkupuoli vietetään Turun maakunta-arkistossa tutustuen tiloihin, alkuperäislähteisiin ja erikoisnäyttelyyn. Asiantuntijoina toimivat maakunta-arkiston ylitarkastaja **Päivi Niemelä**, ylitarkastaja **Anna-Maija Kolehmainen** sekä tutkija **Elina Maines** Aboa Vetus & Ars Novan Rihmasto-näyttelyn työryhmästä.

Kävelymatkalla arkistolta Aboa Vetus & Ars Novaan tutkija Elina Maines kertoo reitin varrella olevista Rihmastoon liittyvistä paikoista. Museolle saavuttaessa nautitaan kahvit Aula Cafessa. Rihmasto-näyttelyn noin tunnin mittaisella opastuksella nähdään, miten arkistolähteistä saatu tieto on jäsennetty ja esitetty museonäyttelyssä. Iltapäivän hintaan 12 € sisältyy kahvit. Lisätiedot ja ilmoittautumiset 7.9. mennessä museolehtori Janna Jokela, janna.jokela@aboavetusarsnova.fi tai p. 0207 181 637. Kokoon-tuminen Turun maakunta-arkistossa klo 13.

LUENTO SUKUTUTKIMUKSESTA

Keskiviikkona 19.10. klo 17.30

Turun maakunta-arkiston ylitarkastaja **Päivi Niemelä** luennoi aiheesta *Näkökulmia sukututkimukseen AD 2011*. Maksuton tilaisuus pidetään Aboa Vetus & Ars Nova Factory-luentotilassa.

Museon tontilla 1600-luvulla asuneen Bartold Festingin väyn Henric Wittfoothin sisaren tyttären tytären pojanpojan vaimon sisaren pojanpojan miehen veljenpoika oli Rettigin palatsin rakennuttaja Hans von Rettig (1894–1979).

Lainaus Rihmaston näyttelytekstistä

PIENOISMALLIKURSSI

Torstaisin 27.10 ja 3.11. sekä 10.11. klo 17.30–20

Kolme iltaa kestäväällä kurssilla rakennetaan nukkekotiinkin sopivia huonekaluja tai rakennuksen pienoismalli. Huonekalut toteutetaan pääosin kartongista ja viimeistellään kankailla ja maalaamalla. Ajallisesti tutustutaan Rihmastossa esittäytyvien aikakausien tyyliin 1600–1800-luvuilta. Halutessasi tehdä tietyn rakennuksen, ota mukaan mahdollisimman kattavasti valokuvia ja muuta mahdollista materiaalia. Rakennuspienoismalli tehdään koossa 1:100–1:200.

Asiantuntijoina toimivat arkkitehti **Panu Savolainen** ja muinaistekniikan artesaani **Elina Helkala**. Kurssin hinta 45 € (kanta-asiakkaat 40 €) sisältää ohjauksen, sisäänkäynnin museoon ja materiaalit. Ilmoittautumiset 21.10. mennessä museolehtori Janna Jokelalle, janna.jokela@aboavetusarsnova.fi tai p. 0207 181 637.

MUOTOKUVIA RUNOVIIKOLLA

Lauantaina 12.11. klo 12–16

Millainen Jacob Bremer on runoilijan silmin? Entä millainen minä olen? **Kirjoittajaryhmä Tapiiri** luo Rihmaston historiallisista henkilöistä ja museovieraista runomuotokuvia.

Runomuotokuvaa tehdessä ihminen, josta runo kirjoitetaan, on runoilijan katsottavana hetken aikaa. Hän voi istahtaa mukavaan nojatuoliin, seisoa, puhua tai olla hiljaa, miten vain haluaa. Kirjoittaja katsoo häntä, kirjoittaa runon, lukee runon ääneen ja antaa sen kirjoitetulle ihmiselle. Runomuotokuva on kirjoittajaryhmä Tapiirin kehittämä konsepti.

Kauppias Jacob Bremer ja seitsemän muuta Rihmaston hahmoa piirtyvät runoviikolla sanataiteen keinoin. Rihmastossa 5.–13.11. esillä olevassa ripustuksessa runo solahtaa näyttelyn lomaan ja tuo historiallisia henkilöitä esiin taiteilijan silmin. Runoviikon tämän vuoden teemana on Runo & Raja. Runomuotokuvaan voi tutustua ja sellaisen voi teettää itsestään museon pääsymaksun hinnalla.

Suoraryhtinen, melkein 3 kyynärän (180 cm) pituinen, pyylevätkö, leppoisan oloinen mies, ihon väri tummahko, silmät suuret ja nenä hieman pysty, hieman likinäköinen mutta ei tarvinnut silmälaseja. Luonteeltaan hyväntuulinen ja sävyisä, ei koskaan loukannut ketään puheillaan, yhteistyökykyinen. Hän ahkeroi totuuden puolesta, oli harvoin vuolassanainen, mutta puheeltaan hyvin jäsennetty.

Näin kuvailivat aikalaiset Johan Lecheä, vuosina 1704–1764 elänyttä turkulaista luonnontieteilijää.

ELÄMÄNTARINAPIIRI

Keskiviikkoisin klo 17.30–20

7.9. / 21.9. / 5.10. / 26.10. / 9.11. ja 23.11.

Elämäntarinapiiri on luovan kirjoittamisen ja elämänkertakirjoittamisen kurssi sinulle, joka olet kiinnostunut historiasta ja kirjoittamisesta. Kurssilla tutustutaan Rihmasto -näyttelyyn esittelemiin mielenkiintoisiin elämäntarinoihin. Valitse oma suosikkisi Rihmaston henkilöistä ja kirjoita tiedossa olevien faktojen varaan hahmolle vaihtoehtoisia elämäntarinoita tai tulevaisuuksia omalla tavallasi. Kurssilla ohjataan luovan kirjoittamisen ja elämäkertakirjoittamisen perusteisiin. Asiantuntijat esittelevät myös kulttuurihistoriallisen näkökulman kulloinkin käsiteltävään aiheeseen. Kurssilla kirjoitetut kertomukset elämäntarinoista kootaan pieneksi julkaisuksi. Kurssi kokoontuu syksyn aikana kuusi kertaa. Ohjaajina toimivat kirjailija, luovan kirjoittamisen kouluttaja **Pirjo-Riitta Tähti-Wahl** sekä Rihmasto-näyttelyn asiantuntijoita Aboa Vetus & Ars Novasta.

Kurssi soveltuu sekä aloitteleville kirjoittajille että pidempään kirjoittaneille. Mukaan mahtuu 12 osallistujaa. Kurssin hinta on 45 € (kanta-asiakkaat 40 €). Ilmoittautumiset 1.9. mennessä museolehtori Janna Jokelalle, janna.jokela@aboavetusarsnova.fi tai 0207 181 637.

AUKSUUNI!

Sunnuntaina 15.1.2012 klo 15

Leipurin leski Maria Stoffel (1786–1836) ja aatelismies ja kauppias Hans Wittfooth (n. 1653–1732) ovat kuolleet. Perukirjojen mukaan he jättivät jälkeensä hyvin erilaisen kokoelman maallista omaisuutta. Stoffel köyhtyi Turun palossa 1827, mutta Wittfooth oli kuollessaan äveriäs mies.

Rihmasto-näyttelyssä on ollut esillä – pienoiskoossa – koko Stoffelin jäämistö ja kymmenen prosenttia Wittfoothin kuolinpesästä. Näyttelyn päättyessä molemmat kuolinpesät huutokaupataan kävijöiden nukkekoteihin tai muistoiksi. Huutokauppa pidetään näyttelytiloissa Rihmaston viimeisenä aukiolopäivänä 15.1.2012 klo 15. Näyttö tuntia ennen. Meklarina toimii sukututkija **Veli-Pekka Toropainen**. Vain käteismaksu. Huutokaupasta saatava tuotto käytetään kokonaisuudessaan museossa toimivan iltapäiväkerhon toimintaan.

Tule huutamaan omaksi pikkuruinen hiilihanko tai nukkekotiisi käsintehtyjä tapetteja!

Maria Stoffelin esineistöä

helmenharmaa sänky
patakoukku
hiilihanko
arkku
silmälasit
iso kahvipannu
pieni kattila
silitysrauta
kynttiläsakset

Hans Wittfoothin esineistöä

jalallinen yölaatikko
reikäkauha
kaksi kullattua rasiaa
rikkinäinen lautapeli
katosvuode
maalattuja pellavatapetteja
kahviastiasto
nahkakantisia kirjoja
neljät silmälasit
pieni luinen lipas
lasipulloja
hylkeennahkainen arkku

Aboa Vetus & Ars Nova

Museo on kesäkaudella avoinna joka päivä klo 11–19.
Poikkeuksena juhannus, jolloin museo on suljettuna torstaista 23.6. klo 16 alkaen 26.6 saakka.

Talvikaudella 20.9. alkaen museo on avoinna ti–su klo 11–19.

Pääsymaksut

Aikuiset	8 €	Ryhmät (yli 20 hlö)	6 €
Lapset	5,5 €	Kanta-asiakaskortti	20 €
Eläkeläiset ja opiskelijat	7 €	Perhekanta-asiakaskortti	40 €
Perhelippu	22 €		

Opastukset

Pääsylipun hintaan sisältyvät opastukset:
6.6.–7.8. joka päivä suomeksi klo 11.30 ja 13.30
muina aikoina la ja su klo 11.30 ja 13.30

Aboa Vetus & Ars Nova pidättää oikeuden aikataulu- ja ohjelmistomuutoksiin.

ABOA VETUS ARS NOVA

Historian ja nykytaiteen museo Itäinen Rantakatu 4–6, 20700 Turku
puh. 0207 181 640 www.aboavetusarsnova.fi info@aboavetusarsnova.fi